

Heszy László Emil (Győr, 1945. január 16.) növénygenetikus, -biotechnológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A magasabb rendű növények szexuális és aszexuális reprodukciója biotechnológiájának, valamint a molekuláris- és transzgénikus nemesítésének nemzetközileg ismert tudósa. 1985 és 2010 között a Szent István Egyetem Genetika és Növénynemesítés Tanszékének vezetője, illetve a Genetika és Biotechnológiai Intézetnek igazgatója, a Növénytudományi Doktori Iskolájának alapítója, majd vezetője és a Mezőgazdasági Biotechnológia magyar és angol Mester Szak (MSC) alapító szakvezetője.

A gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán 1967-ben szerzett diplomát. Ösztöndíjasként az Országos Agrobotanikai Intézetben, Jánossy Andor akadémikus mellett kezdett dolgozni. Az Intézetben a *Lolium x Festuca* fajok nemzetség hibridjeit, és a *Lolium* fajok tetraploid alakjait állította elő, amiért 1971-ben Gödöllőn, a mezőgazdasági tudományok doktora címet kapott. Sejt és Szövettenyésztési Laboratóriumot alakított ki, és kezdte el a kultúrnövényekkel kapcsolatos biotechnológiai kutatásait, az 1960-as évek végén. Maróti Mihály professzor irányításával (Eötvös Lóránd Tudományegyetem Növényélettani Tanszék) különböző fajok pollenhaploid növényeit állította elő, és tisztázta az *in vitro* androgenezis ontogenetikai folyamatait. Elért eredményei alapján 1979-ben az ELTE-n a természettudományok doktorává avatták és az MTA-n megkapta a biológiai tudományok kandidátusa tudományos fokozatot.

1980 és 1985 között Budapesten a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban dolgozott. Ő készítette a Miniszteri és Minisztertanácsi előterjesztéseket a gödöllői Mezőgazdasági Biotechnológiai Központ alapítására.

1985-ben sikerrel pályázta meg a GATE (jelenleg SZIE) Genetika és Növénynemesítés Tanszékének, majd a Genetika és Biotechnológiai Intézetnek vezetését, melyet 25 éven keresztül, 2010-ig vezetett. A hallgatók kétszer (1986, 2002) választották az év legnépszerűbb oktatójának. A Tanszék, majd Intézet oktatóival és kutatóival, az *in vitro* morfogenezis területén elért nemzetközileg is figyelemreméltó publikációi alapján, 1990-ben sikerrel pályázta meg, a biológiai tudományok doktora (MTA doktora) tudományos fokozatot.

Az ezt követő időszakban, az általa vezetett Intézetben megteremtette a növényi molekuláris genetika és géntechnológia oktatásának és kutatásának személyi és tárgyi feltételeit. A Növényi- és Mezőgazdasági Biotechnológiáról – társszerzőkkel írt - könyvei megteremtették, a hazai oktatás indításának alapjait. Emellett, új tárgyakat (Növény biotechnológia, Transzgénikus növények, Kultúrnövények Genetikája, Nemesítése és Biotechnológiája) vezetett be, a felsőoktatásba.

1993-ban a MAB akkreditálta a „Növénynemesítés genetikai és biotechnológiai módszerekkel” c. PhD programját. Ezt követően vezetője volt a „Klasszikus növénynemesítési problémák új típusú megközelítése molekuláris biológiai és géntechnológiai módszerekkel” című MTA/OTKA Tudományos Iskolának, majd az MTA Molekuláris Növénynemesítés Kutató Csoportnak. Közvetlen irányításával 14 PhD hallgató (3 külföldi) szerzett doktori (PhD) fokozatot. Széchenyi professzori ösztöndíjas 1997-2000.

Közel 50 éves kutató és oktató munkája eredményeit 734 tudományos és szakmai közleményben, ezen belül 7 könyvben, 16 könyvfejezetben (ebből 8 nemzetközi kiadónál angolul jelent meg), 8 egyetemi jegyzetben, 217 tudományos cikkben, ebből 63 nemzetközi tudományos folyóiratban jelent meg, továbbá 486 szakcikkben és absztraktban foglalta össze. Emellett 5 államilag elismert fajta nemesítésében és 5 szabadalom kidolgozásában vett részt.

Az elért eredményei alapján az MTA közgyűlése 1998-ban az MTA levelező, majd 2004-ben rendes tagjává választotta. Akadémikus székfoglalójának címe is szorosan kapcsolódik e könyv témájához „*A tiltott fa gyümölcsétől a transzgénikus almáig.*”

HESZKY LÁSZLÓ

TRANSZGÉNİKUS (GMO) NÖVÉNYEK

– elmélet és gyakorlat –

HESZKY LÁSZLÓ – TRANSZGÉNİKUS (GMO) NÖVÉNYEK

AGROFÓRUM KIADÓ